

สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค
Regional Urban Development Fund Office

ส า ร ะ ตั า คั ญ
ก อ ง ทุ น พั ฒ น า เ มื อ ง ใ น ภู มิ ภา ค

ความเป็นมา

รัฐบาลโดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2541 อนุมัติให้กระทรวงการคลังก่อตั้งกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค – กพม. (Regional Urban Development Fund – RUDF) ขึ้นภายใต้โครงการลงทุนเพื่อสังคมเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กู้ยืมไปพัฒนาท้องถิ่น และกระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ธนาคารออมสินจัดตั้งสำนักงานกองทุนเพื่อสังคมขึ้นโดยเป็นหน่วยงานอิสระสังกัดธนาคารออมสิน เพื่อเป็นหน่วยงานและกลไกในการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค

กองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค เริ่มเปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 26 พฤศจิกายน 2541 และเสร็จสิ้นการดำเนินงานตามกรอบโครงการลงทุนเพื่อสังคมเมื่อปลายปี 2547 ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาถือว่ากองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่เขาไปมีส่วนช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะเทศบาลได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการเมืองในเชิงรุก โดยการริเริ่มจัดทำโครงการลงทุนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ที่ใช้สินเชื่อเป็นเครื่องมือ เพื่อให้ทันต่อความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่นด้วยตนเอง จนเกิดการเรียนรู้และสามารถเข้าถึงสินเชื่อภาคเอกชนได้

ภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค ตามกรอบโครงการลงทุนเพื่อสังคม กระทรวงการคลังในฐานะผู้ก่อตั้งกองทุนฯ ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาระบบสินเชื่อท้องถิ่นในประเทศไทย จึงเห็นชอบให้ ธนาคารออมสินจัดตั้งสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค – กพม. (Regional Urban Development Fund Office) ขึ้นแทน สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคและดำเนินบทบาทในการเป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านสินเชื่อ และเทคนิควิชาการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป โดยให้ขยายบทบาทเพิ่มขึ้นจากเดิมที่ให้การสนับสนุนเฉพาะเทศบาลเป็นการให้บริการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

หลักการ

1. เสริมสร้างการกระจายความเจริญและอำนาจการบริหารจัดการไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น
2. เสริมสร้างให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการริเริ่มสร้างสรรค์โครงการพัฒนาท้องถิ่นในเชิงรุกที่อยู่บนความรับผิดชอบของท้องถิ่นเอง
3. กระจายเงินทุนไปยังท้องถิ่นโดยใช้สินเชื่อเป็นเครื่องมือซึ่งจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าถึงสินเชื่อของภาคเอกชนได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการวางแผนการลงทุนวางแผนการเงิน และการบริหารจัดการ โครงการลงทุนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
2. เพื่อสนับสนุนทางเทคนิควิชาการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาเชิงรุก โดยให้สามารถริเริ่มโครงการลงทุนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในพื้นที่ของตนเองได้
3. เพื่อเป็นแหล่งเงินกู้ระยะยาวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำโครงการลงทุนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยเน้นให้ท้องถิ่นใช้สินเชื่ออย่างมีความรับผิดชอบและมีประสิทธิภาพ

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสนับสนุนเงินกู้

หลักเกณฑ์การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ
- 2) มีระบบการบริหารงานที่ชัดเจนและโปร่งใส
- 3) มีความน่าเชื่อถือในฐานะการเงิน
- 4) มีศักยภาพและมีผลงานในด้านการจัดหา/จัดเก็บรายได้ท้องถิ่น
- 5) มีอัตราส่วนภาระการชำระหนี้ไม่เกินร้อยละ 35 ของงบลงทุนเฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง ทั้งนี้ ไม่รวมรายรับพิเศษ เช่น เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

หลักเกณฑ์การสนับสนุนโครงการ

- 1) โครงการทุกประเภทตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยกเว้นโครงการกองทุนหมุนเวียนต่างๆ
- 2) โครงการที่สภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบในการกู้เงิน
- 3) โครงการที่มีผลกระทบต่อชุมชน ต้องได้รับการสนับสนุนจากชุมชนโดยผ่านเวทีประชาคม (CIVIC FORUM)
- 4) โครงการที่มีความเป็นไปได้ทางการเงิน หรือมีแหล่งรายได้อื่นที่นำจ่ายชำระคืนเงินกู้
- 5) โครงการที่มีการโยกย้ายที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกินของประชาชนจะต้องแสดงแผนการโยกย้าย
- 6) โครงการที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและสอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดิน (Land Use Plan) ของชุมชนเมืองนั้นๆ

ประเภทโครงการที่อยู่ในข่ายได้รับการสนับสนุน

- 1) โครงการเทศบาลนิคม เช่น สถานชานบาล ระบบประปา โรงแรมและอาคารที่พักอาศัย
- 2) โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมเมือง เช่น ระบบกำจัดขยะ ระบบกำจัดน้ำเสีย ถนน
- 3) โครงการปรับปรุงการให้บริการและพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น อาคารสำนักงาน ตลาดสด โรงฆ่าสัตว์ ท่าเทียบเรือ ตลาดสินค้าชุมชน สวนสาธารณะ การจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ สถานีขนส่ง
- 4) โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม เช่น การอนุรักษ์อาคารเก่า การจัดสร้างหอศิลป์วัฒนธรรม
- 5) โครงการส่งเสริมการศึกษา เช่น โรงเรียน ห้องสมุด ศูนย์เยาวชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 6) โครงการศึกษาและวิจัย เช่น การจัดทำผังเมือง การจัดทำแผนที่ภาษี
- 7) โครงการอื่นๆ ยกเว้น โครงการกองทุนหมุนเวียนต่างๆ

เงื่อนไขเงินกู้

1. วงเงินกู้ ตามเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทย
2. ระยะเวลากู้ สูงสุดไม่เกิน 10 ปี
3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้แบบคงที่ ร้อยละ 3.00 ต่อปี
4. การชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย ชำระปีละ 1 ครั้ง โดยกำหนดชำระคืนเงินต้นคงที่เท่ากันทุกงวด
5. อัตราเบี้ยปรับ กรณีผิดนัดไม่ชำระหนี้ จะคิดเบี้ยปรับร้อยละ 1 ต่อปี ของจำนวนเงินที่ผิดนัดไม่ชำระหนี้ (โดยมีระยะเวลาผ่อนผัน 30 วัน)
6. การชำระหนี้คืนก่อนครบกำหนด จะคิดค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละ 2.0 ของยอดเงินกู้คงเหลือ เฉพาะกรณีที่ อปท. กู้เงินรายใหม่ เพื่อชำระหนี้เดิม (Refinance)
7. เงื่อนไขอื่นๆ
 - (1) การจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกจ่ายเงินกู้ต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
 - (2) เปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่ธนาคารออมสินสาขา สำหรับการรับโอนและจ่ายชำระคืนเงินกู้
 - (3) จัดตั้งผู้ประสานงานโครงการเพื่อการจัดเตรียมและดำเนินโครงการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. การอนุมัติวงเงินกู้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้กำหนด โครงการและจัดทำคำขอรับการสนับสนุนเงินกู้มายังสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค ส่วนสินเชื่อกู้เงิน จะรวบรวมข้อมูลโครงการและจัดทำรายงานการวิเคราะห์โครงการเงินกู้ นำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคเพื่อพิจารณาอนุมัติวงเงินกู้

ในการขอรับการสนับสนุนเงินกู้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์สินเชื่อ ประกอบด้วย ข้อมูลรายละเอียดโครงการ แบบและประมาณราคาค่าก่อสร้างโครงการ ประมาณการค่าดำเนินการและดูแลรักษาผลประโยชน์ของโครงการ ข้อมูลทั่วไปของท้องถิ่น งบแสดงฐานะการเงิน – การคลัง เอกสารสิทธิ์การใช้ที่ดินหรือหนังสืออนุมัติการใช้ที่ดินอันเป็นที่ตั้งโครงการ เอกสารสรุปเวทีประชาคม รายงานประชุมสภาท้องถิ่นที่เห็นชอบให้ดำเนินโครงการกู้เงินและหนังสือจากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบให้กู้เงิน

2. การประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้างและนัดลงนามสัญญา

หลังจากได้รับอนุมัติวงเงินกู้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดการประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบของทางราชการ และรายงานผลการประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้างมายังสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคเพื่อจัดเตรียมสัญญากู้เงินและนัดวันลงนามสัญญา

อนึ่ง ในกรณีที่ผลการประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้าง มีราคาสูงเกินกว่าวงเงินกู้ที่อนุมัติไว้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จะขอรับการสนับสนุนเงินกู้ตามวงเงินที่ประกวดราคาได้ จะต้องนำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค เพื่อพิจารณาอนุมัติวงเงินกู้ใหม่ก่อนการดำเนินงานต่อไป

3. การลงนามสัญญา

การลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างและสัญญากู้เงิน จะดำเนินการลงนามพร้อมกัน โดยสัญญาจ้างจะเป็นการลงนามระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้รับจ้าง ส่วนสัญญากู้เงินเป็นการลงนามระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค